TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. vasario 7 d.*

„Kartelio sąvoka — Tarp kelių bankų sudaryta sutartis — Tariamai neteisėtai nagrinėjamoje rinkoje veikianti įmonė konkurentė — Poveikis — Nebuvimas“

Byloje C-68/12

dėl 2012 m. sausio 10 d. *Najvyšší súd Slovenskej republiky* (Slovakija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. vasario 10 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

prieš

Slovenská sporiteľňa a.s.

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas (pranešėjas) A. Rosas, teisėjai E. Juhász ir C. Vajda,

generalinis advokatas N. Wahl,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Protimonopolný úrad Slovenskej republiky*, atstovaujamos T. Menyhart,

— *Slovenská sporiteľňa a.s.*, atstovaujamos *advokát* M. Nedelka,

— Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir T. Müller,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Szpunar ir B. Majczyna,

— Europos Komisijos, atstovaujamos A. Tokár, P. Van Nuffel ir N. von Lingen,

* Proceso kalba: slovakų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 101 straipsnio aiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Protimonopolný úrad Slovenskej republiky* (Slovakijos Respublikos konkurencijos tarnyba; toliau - *Protimonopolný úrad*) ir *Slovenská sporiteľňa a.s.* (toliau - *Slovenská sporiteľňa*) dėl trijų bankų veiksmų, kurie, šios tarnybos teigimu, sudaro susitarimą, kuriuo siekiama riboti konkurenciją.

Teisinis pagrindas

3 Įstatymas, Slovakijoje taikytinas konkurencijos srityje, yra Įstatymas Nr. 136/2001 dėl konkurencijos apsaugos.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

4 2009 m. birželio 9 d. sprendimu *Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor dohôd obmedzujúcich súťaž* (Slovakijos Respublikos konkurencijos tarnybos susitarimų riboti konkurenciją skyrius; toliau - Skyrius), pirmosios instancijos institucija, kompetentinga konkurencijos apsaugos srityje, konstatavo, kad trys dideli bankai, kurių buveinė yra Bratislavoje (Slovakija), t. y. *Slovenská sporiteľňa a.s.*, *Československá obchodná banka a.s.* ir *Všeobecná úverová banka a.s.*, susitarė nutraukti sutartis dėl Prahoje (Čekijos Respublika) buveinę turinčios bendrovės *Akcenta CZ a.s.* (toliau - *Akcenta*) ir nesudaryti naujų sutarčių su šia bendrove ir taip pažeidė EB 81 straipsnį bei atitinkamą Įstatymo Nr. 136/2001 nuostatą. Skyrius manė, kad *Akcenta*, t. y. ne banko įstaigai, teikiančiai mokėjimo ne grynaisiais pinigais operacijų paslaugas, reikėjo einamųjų sąskaitų, atidarytų bankuose tam, kad galėtų vykdyti savo veiklą, kuri pasireiškė valiutos pervedimu iš užsienio ir į jį, įskaitant Slovakijos klientus. Skyriaus teigimu, trys nagrinėjami bankai, kurie manė, kad *Akcenta* yra konkurentė, teikianti jų klientams paslaugas, ir nebuvo patenkinti dėl jų pelno sumažėjimo, kurį lėmė šios bendrovės veikla, stebėjo šią veiklą, suderino savo veiksmus ir bendru susitarimu nusprendė koordinuotai nutraukti su šia bendrove sudarytas sutartis. Remdamasis įrodymais apie esamus kontaktus tarp šių bankų, be kita ko, apie 2007 m. gegužės 10 d. surengtą susitikimą ir vėlesnį susirašinėjimą elektroniniu paštu, Skyrius nustatė, kad kiekvienas iš šių trijų bankų sutiko nutraukti sutartį, kuri jį siejo su *Akcenta*, su sąlyga, kad kiti bankai taip pat taip pasielgs, siekiant užkirsti kelią tam, kad dalis jų klientų pereis į banką, kuriame išliks einamosios *Akcenta* sąskaitos. Remdamasis tuo Skyrius padarė išvadą, kad minėtų bankų veiksmai nagrinėjamoje rinkoje, apibrėžiamoje kaip Slovakijos operacijų užsienio valiuta paslaugų rinka, yra susitarimas, kuriuo siekiama riboti konkurenciją, ir skyrė 3 197 912 eurų baudą *Slovenská sporiteľňa*, 3 183 427 eurų baudą *Československá obchodná banka a.s.* ir 3 810 461 euro baudą *Všeobecná úverová banka a.s.*

5 Po to, kai *Slovenská sporiteľňa* pareiškė ieškinį dėl Skyriaus priimto sprendimo, *Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky* (Slovakijos Respublikos konkurencijos tarnybos taryba; toliau - Taryba), antrosios instancijos administracinis organas, 2009 m. lapkričio 19 d. priėmė sprendimą, kuriuo pakeitė ginčijamą sprendimą ir išplėtė pagrindinėje byloje nagrinėjamų suderintų veiksmų teisinę kvalifikaciją. Taryba nepakeitė Skyriaus paskirtos baudos dydžio.

6 *Slovenská sporiteľňa* apskundė Tarybos sprendimą, pareikšdamas ieškinį *Krajský súd Bratislava* (Bratislavos regioninis teismas).

7 2010 m. rugsėjo 23 d. sprendimu *Krajský súd Bratislava* panaikino minėtus 2009 m. birželio 9 ir 19 d. sprendimus tiek, kiek jie susiję su *Slovenská sporiteľňa*, ir grąžino bylą *Protimonopolný úrad*.

8 Savo sprendime *Krajský súd Bratislava*, be kita ko, pažymėjo, kad ši institucija klaidingai taikė konkurento ir atitinkamos rinkos sąvokas. Šio teismo teigimu, minėta institucija nepatikrino, ar *Akcenta* galėjo būti traktuojama kaip *Slovenská sporiteľňa* konkurentė nagrinėjamoje rinkoje, atsižvelgiant į tai, kad ji veikė Slovakijoje neturėdama reikiamo *Národná banka Slovenska* (Slovakijos nacionalinis bankas) leidimo, ir ji taip pat nenagrinėjo klausimo, ar šios bendrovės vykdomai neteisėtai veiklai galėjo būti taikoma teisinė apsauga. Šiuo aspektu *Krajský súd Bratislava* pažymėjo, kad *Národná banka Slovenska* skyrė *Akcenta* 35 000 eurų baudą motyvuojant tuo, kad laikotarpiu nuo 2008 m. sausio iki 2009 m. birželio mėn. ši, neturėdama leidimo, Slovakijoje vykdė operacijas užsienio valiuta. Tačiau *Krajský súd Bratislava* taip pat nurodė, kad *Národná banka Slovenska* sprendimas, kuriuo skirta ši bauda, buvo panaikintas *Banková rada Národnej banky Slovenska* (Slovakijos nacionalinio banko taryba) ir kad procesas, pradėtas prieš *Akcenta*, buvo nutrauktas motyvuojant tuo, kad pastaroji negalėjo būti baudžiama, nes suėjo baudų skyrimo senaties terminas. Be to, *Krajský súd Bratislava* pažymėjo, kad iš bylos medžiagos matyti, jog *Akcenta* buvo ne susijusių bankų konkurentė, o tik jų klientė, nes teikė kitokio pobūdžio paslaugas nei šie bankai ir remdamasi kitokia tvarka nei ta, kurios laikosi šie bankai. *Krajský súd Bratislava* taip pat pažymėjo, kad *Protimonopolný úrad* nepakankamai atsižvelgė į aplinkybes, kurioms esant buvo sudarytas pagrindinėje byloje nagrinėjamas susitarimas. Jis nusprendė, kad nebuvo įrodyta, be kita ko, jog *Akcenta* nesėkmingai bandė atidaryti naujas banko sąskaitas *Slovenská sporiteľňa*.

9 *Protimonopolný úrad* apskundė *Krajský súd Bratislava* sprendimą *Najvyšší súd Slovenskej republiky* (Slovakijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas).

10 *Protimonopolný úrad* tvirtina, kad pakankamai įrodė, jog *Akcenta* buvo susijusių bankų konkurentė nagrinėjamoje rinkoje, t. y. Slovakijos operacijų užsienio valiuta rinkoje. Dėl tariamo neteisėto *Akcenta* Slovakijoje vykdomos veiklos pobūdžio ši institucija pažymi, kad tai, jog ši bendrovė vykdė savo veiklą neturėdama reikiamo leidimo, neturi reikšmės nagrinėjant minėtų bankų veiksmus atsižvelgiant į konkurencijos taisykles. Minėta institucija taip pat pažymi, kad nei *Slovenská sporiteľňa*, nei kiti bankai neginčijo *Akcenta* veiklos teisėtumo prieš jai pradedant procedūrą pagrindinėje byloje. Ji mano, kad nėra įrodymų, jog *Akcenta* veikė neteisėtai. Dėl Slovakijos nacionalinio banko tarybos sprendimo *Protimonopolný úrad* pažymi, kad šis sprendimas apima laikotarpį nuo 2008 m. sausio mėn. iki 2009 m. birželio mėn., nors *Akcenta* veikė Slovakijos rinkoje nuo 2003 m., ir kad nagrinėjami bankai derino savo veiksmus ir 2007 m. nutraukė su *Akcenta* sudarytas sutartis. Be to, ši institucija pažymi, kad minėtas sprendimas buvo panaikintas.

11 *Slovenská sporiteľňa* tvirtina, kad *Protimonopolný úrad* nepakankamai atsižvelgė į tai, kad *Akcenta*, kuri neturėjo reikiamo leidimo, neteisėtai veikė nagrinėjamoje Slovakijos rinkoje. Kadangi, šios įmonės teigimu, nebuvo įvykdytos sąlygos, kurių reikalaujama konkurencijos srityje, nebuvo galima remtis jokiais konkurencijos apribojimais. Nebuvo jokio pagrindo skirti baudą už veiksmus, kuriais buvo nutrauktos sutartys su neteisėtai veikiančia įmone. *Slovenská sporiteľňa* pažymi, kad nebuvo įrodyta, jog 2007 m. gegužės 10 d. susijusių trijų bankų susitikimas reiškė susitarimą, nes šiame susitikime dalyvavęs jo darbuotojas tik rinko informaciją apie planą nutraukti sutartis dėl einamųjų *Akcenta* sąskaitų.

12 Esant šioms sąlygoms *Najvyšší súd Slovenskej republiky*, veikdamas kaip teismas, kurio sprendimai pagal vidaus teisę nebegali būti skundžiami, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar SESV 101 straipsnio 1 dalis <...> gali būti aiškinama taip, kad teisiniu požiūriu yra svarbi aplinkybė, jog konkurentas (įmonė), nukentėjęs nuo kitų konkurentų (įmonių) sudaryto kartelinio susitarimo, neteisėtai veikė atitinkamoje rinkoje tuo metu, kai kartelinis susitarimas buvo sudarytas?

2. Ar SESV 101 straipsnio 1 dalies <...> aiškinimui teisiniu požiūriu yra svarbi aplinkybė, kad tuo metu, kai buvo sudarytas kartelinis susitarimas, kompetentingos Slovakijos Respublikos priežiūros institucijos nebuvo suabejojusios minėto konkurento (įmonės) veiklos teisėtumu?

3. Ar SESV 101 straipsnio 1 dalis <...> gali būti aiškinama taip, kad konstatuojant, jog buvo sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas, būtina įrodyti teisėto atstovo asmeninius veiksmus arba įmonės teisėto atstovo, kuris dalyvavo arba įtariamas dalyvavęs sudarant konkurenciją ribojantį susitarimą, įgaliojimo forma išreikštą asmeninį pritarimą jos darbuotojo veiksmams, jei įmonė neatsiribojo nuo tokio darbuotojo veiksmų ir tuo pat metu toks susitarimas netgi buvo įgyvendintas?

4. Ar SESV 101 straipsnio 3 dalis <...> gali būti aiškinama taip, kad ji taikytina ir SESV 101 straipsnio 1 dalimi <...> draudžiamam susitarimui, kuriuo, atsižvelgiant į jo pobūdį, iš rinkos buvo pašalintas konkretus konkurentas (įmonė), kurio atžvilgiu vėliau buvo konstatuota, jog mokėjimo ne grynaisiais pinigais operacijų rinkoje jis atliko sandorius užsienio valiuta neturėdamas atitinkamo nacionalinės teisės aktuose numatyto leidimo?“

Dėl prejudicinių klausimų

13 Pastabas pateikė *Protimonopolný úrad*, *Slovenská sporiteľňa*, Slovakijos, Čekijos, Italijos ir Lenkijos vyriausybės bei Europos Komisija.

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

14 Savo pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar SESV 101 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad teisės požiūriu svarbi aplinkybė, jog konkurentas, kuriam turėjo įtakos kitų konkurentų kartelis, sudarant kartelinį susitarimą nagrinėjamoje rinkoje veikė tariamai neteisėtai.

15 Savo pastabose Čekijos vyriausybė nurodė su šiuo klausimu susijusias aplinkybes, nagrinėtas atsižvelgiant į 2001 m. gruodžio 7 d. Komisijos rekomendaciją 2001/893/EB dėl „Solvit“ - vidaus rinkos problemų sprendimo tinklo naudojimo principų (OL L 331, p. 79). Kadangi *Akcenta*, t. y. Čekijos bendrovė, turinti būtinus leidimus Čekijos Respublikoje, su savo klientais Slovakijoje dirba išimtinai telefonu, šios valstybės narės „Solvit“ centras manė, kad teikiamoms paslaugoms nereikia leidimo Slovakijoje. Tačiau Slovakijos „Solvit“ centras išreiškė priešingą nuomonę, manydamas, kad tai su įsisteigimo laisve susijęs klausimas, ir motyvuodamas tuo, kad įvairios paslaugos buvo teikiamos per Slovakijoje įsisteigusius tarpininkus. Pagal „Solvit“ duomenų bazę byla 2006 m. sausio 2 d. buvo priskirta prie neišnagrinėtų bylų.

16 Reikia priminti, kad SESV 101 straipsnio 1 dalimi su vidaus rinka nesuderinamais ir draudžiamais pripažįstami visi įmonių susitarimai, įmonių asociacijų sprendimai ir suderinti veiksmai, kurie gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir kurių tikslas ar poveikis yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas vidaus rinkoje.

17 Taikant šią nuostatą nereikia atsižvelgti į konkretų susitarimo poveikį, jei paaiškėja, kad susitarimo tikslas yra konkurencijos ribojimas, trukdymas arba iškraipymas (1966 m. liepos 13 d. Sprendimas *Consten ir Grundig prieš Komisiją*, 56/64 ir 58/64, Rink. p. 429, 496; 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 508 punktas ir 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *KME Germany ir kt. prieš Komisiją*, C-389/10 P, Rink. p. I-13125, 75 punktas).

18 SESV 101 straipsniu siekiama apsaugoti ne tik konkurentų arba vartotojų interesus, bet ir rinkos struktūrą, ir kartu pačią konkurenciją (2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *GlaxoSmithKline Services ir kt. prieš Komisiją ir kt.*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ir C-519/06 P, Rink. p. I-9291, 63 punktas).

19 Šiuo aspektu iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad konkretus susitarimo tarp nagrinėjamų bankų tikslas buvo riboti konkurenciją ir kad nė vienas iš jų neginčijo *Akcenta* veiklos teisėtumo prieš pradedant procesą prieš juos pagrindinėje byloje. Todėl ginčijama teisinė *Akcenta* padėtis neturi reikšmės nustatant, ar įvykdytos konkurencijos taisyklių pažeidimo sąlygos.

20 Be to, būtent viešosios valdžios institucijos, o ne privačios įmonės ar įmonių asociacijos privalo užtikrinti teisės reikalavimų laikymąsi. *Akcenta* padėtis, kaip antai apibūdinta Čekijos vyriausybės, pakankamai liudija apie tai, kad taikant teisės nuostatas gali būti būtinas kompleksinis vertinimas, kuris nepriskirtinas privačių įmonių ar įmonių asociacijų kompetencijai.

21 Atsižvelgiant į šias aplinkybes darytina išvada, kad į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti taip: SESV 101 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad aplinkybė, jog įmonė, kuriai turėjo įtakos kartelis, kurio tikslas buvo riboti konkurenciją, sudarant šį kartelinį susitarimą nagrinėjamoje rinkoje veikė tariamai neteisėtai, neturi reikšmės klausimui, ar minėtu karteliu pažeidžiama ši nuostata.

Dėl trečiojo klausimo

22 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar SESV 101 straipsnio 1 dalis gali būti aiškinama taip, kad konstatuojant, jog buvo sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas, būtina įrodyti įmonės teisėto atstovo asmeninius veiksmus arba šio teisėto atstovo, kuris dalyvavo arba įtariamas dalyvavęs sudarant konkurenciją ribojantį susitarimą, įgaliojimo forma išreikštą asmeninį pritarimą jos darbuotojo veiksmams, jei ši įmonė neatsiribojo nuo tokio darbuotojo veiksmų ir tuo pat metu toks susitarimas netgi buvo įgyvendintas.

23 Slovakijos ir Čekijos vyriausybės bei Komisija abejoja dėl šio klausimo reikšmės atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo aprašytas faktines aplinkybes, siekiant nurodyti atsakymą.

24 *Protimonopolný úrad* tvirtina, jog šį klausimą šiuo atveju lėmė *Slovenská sporiteľna* tvirtinimas, kad jos darbuotojas, kuris dalyvavo susijusių bankų atstovų susitikime 2007 m. gegužės 10 d., nebuvo įgaliotas taip veikti ir kad tuo pačiu metu nebuvo įrodyta, jog jis pareiškė sutinkantis su šio susitikimo išvadomis.

25 Šiuo klausimu reikia priminti, kad taikant SESV 101 straipsnį turi reikšmės ne suinteresuotos įmonės dalyvių ar pagrindinių vadovų veiksmai ar žinojimas, bet asmens, kuriam buvo leista veikti įmonės vardu, veiksmai (1983 m. birželio 7 d. Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80-103/80, Rink. p. 1825, 97 punktas).

26 Be to, kaip pažymėjo Komisija, dalyvavimas karteliuose, draudžiamuose SESV sutartimi, dažniausiai yra slapta veikla, kuriai netaikomos formalios taisyklės. Retai kada įmonės atstovas, turintis įgaliojimą, dalyvauja susitikime turėdamas tikslą padaryti pažeidimą.

27 Be to, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, kai nustatoma, kad įmonė dalyvavo antikonkurencinio pobūdžio susitikimuose su įmonėmis konkurentėmis, ši įmonė privalo pateikti įrodymų, kuriais remiantis būtų galima įrodyti, kad jos dalyvavimas nebuvo grindžiamas jokiu antikonkurenciniu tikslu ir kad ji savo konkurentus informavo apie tai, jog dalyvauja šiuose susitikimuose turėdama kitokį tikslą nei jų. Tam, kad įmonės dalyvavimas tokiame susitikime nebūtų laikomas nei numanomu pritarimu neteisėtai iniciatyvai, nei prisidėjimu prie jo rezultato, reikia, kad ši įmonė viešai atsiribotų nuo šios

iniciatyvos ir kiti dalyviai manytų, jog ji nutraukia savo dalyvavimą, arba kad ji apie tai informuotų administravimo subjektus (2012 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Comap prieš Komisiją*, C-290/11 P, 74 ir 75 punktai bei juose nurodyta teismo praktika).

28 Atsižvelgiant į šiuos argumentus į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad konstatuojant, jog buvo sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas, nebūtina įrodyti įmonės teisėto atstovo asmeninius veiksmus arba šio teisėto atstovo įgaliojimo forma išreikštą asmeninį pritarimą jos darbuotojo, dalyvavusio antikonkurenciniame susitikime, veiksmams.

Dėl ketvirtojo klausimo

29 Savo ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar SESV 101 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad ji taikoma SESV 101 straipsnio 1 dalimi draudžiamam susitarimui, kuriuo, atsižvelgiant į jo pobūdį, iš rinkos buvo pašalintas konkretus konkurentas, kurio atžvilgiu vėliau buvo konstatuota, jog mokėjimo ne grynaisiais pinigais operacijų rinkoje jis atliko sandorius užsienio valiuta neturėdamas atitinkamo nacionalinės teisės aktuose numatyto leidimo.

30 Kadangi SESV 101 straipsnio 3 dalį galima taikyti tik jei konstatuotas šiuo 101 straipsniu draudžiamas susitarimas, Teisingumo Teismo atsakymas grindžiamas prielaida, pagal kurią toks konstatavimas buvo atliktas.

31 Kaip priminė Komisija, tam, kad būtų galima taikyti SESV 101 straipsnio 3 dalyje numatytą išimtį, reikia, kad būtų įvykdytos keturios šioje nuostatoje numatytos kumuliacinės sąlygos. Pirma, susitarimai turėtų padėti tobulinti prekių gamybą ir paskirstymą arba skatinti technikos ir ekonomikos pažangą, antra, jais turi būti sudarytos sąlygos vartotojams sąžiningai dalytis gaunama nauda, trečia, jais atitinkamoms įmonėms neturi būti nustatyta apribojimų, nebūtinų šiems tikslams pasiekti, ir, ketvirta, jais tokioms įmonėms neturi būti suteikta galimybė panaikinti konkurenciją didelei atitinkamų produktų ar paslaugų daliai.

32 Būtent asmuo, kuris remiasi šia nuostata, pateikdamas įtikinamų argumentų ir įrodymų, turi įrodyti, kad yra įvykdytos išimčiai taikyti būtinos sąlygos (minėto Sprendimo *GlaxoSmithKline Services ir kt. prieš Komisiją ir kt.* 82 punktas).

33 Savo pastabose *Slovenská sporitel'ňa* tvirtina, kad tai, jog antikonkurencinio susitarimo tikslas yra užkirsti kelią neteisėtam kito konkurento veikimui rinkoje motyvuojant tuo, kad jis neturi reikiamo leidimo, turėtų pateisinti SESV 101 straipsnio 3 dalyje numatytą išimtį, nes tokiu susitarimu, šios įmonės teigimu, saugomos sąžiningos konkurencijos sąlygos, todėl plačiąja prasme siekiama skatinti ekonominį progresą, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

34 Reikia konstatuoti, kad *Slovenská sporitel'ňa* remiasi tik viena iš SESV 101 straipsnio 3 dalyje nurodytų kumuliacinių sąlygų.

35 Net jei šį sąlyga būtų įgyvendinta, nepanašu, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas kartelis atitiktų kitas tris reikalaujamas sąlygas, konkrečiai kalbant, trečią, pagal kurią susitarimu atitinkamoms įmonėms neturi būti nustatyta apribojimų, nebūtinų pirmoje sąlygoje minėtiems tikslams, numatytiems SESV 101 straipsnio 3 dalyje, pasiekti. Iš tiesų, net jei argumentas, nurodytas šio kartelio dalyvių, būtų susijęs su tuo, kad buvo siekiama priversti *Akcenta* laikytis Slovakijos teisės aktų, jie, kaip buvo priminta šio sprendimo 20 punkte, privalo šiuo klausimu pateikti skundą kompetentingoms institucijoms, o ne patys pašalinti šią įmonę konkurentę iš rinkos.

36 Remiantis šia informacija darytina išvada, kad SESV 101 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad ji gali būti taikoma SESV 101 straipsnio 1 dalimi draudžiamam susitarimui tik jei įmonė, kuri remiasi šia nuostata, įrodo, kad buvo įvykdytos keturios joje numatytos kumuliacinės sąlygos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

37 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1. **SESV 101 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad aplinkybė, jog įmonė, kuriai turėjo įtakos kartelis, kurio tikslas buvo riboti konkurenciją, sudarant kartelinį susitarimą nagrinėjamoje rinkoje veikė tariamai neteisėtai, neturi reikšmės klausimui, ar minėtu karteliu pažeidžiama ši nuostata.**

2. **SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad konstatuojant, jog buvo sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas, nebūtina įrodyti įmonės teisėto atstovo asmeninius veiksmus arba šio teisėto atstovo įgaliojimo forma išreikštą asmeninį pritarimą jos darbuotojo, dalyvavusio antikonkurenciniame susitikime, veiksmams.**

3. **SESV 101 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad ji gali būti taikoma SESV 101 straipsnio 1 dalimi draudžiamam susitarimui tik jei įmonė, kuri remiasi šia nuostata, įrodo, jog buvo įvykdytos keturios joje numatytos kumuliacinės sąlygos.**

Parašai.